

Conjunctuurbeeld België

7 februari 2012

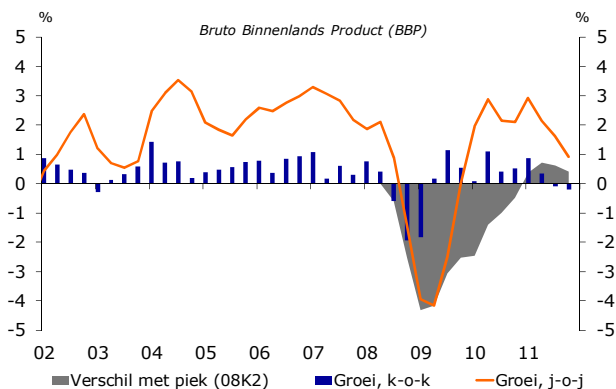
Zeer milde recessie is realiteit

jaar op jaar mutatie in %	'10	'11	'12
Bruto binnenlands product	2,3	2	¼
Particuliere consumptie	2,3	1	0
Overheidsconsumptie	0,2	½	-¼
Private investeringen	-0,9	5	1½
Uitvoer goederen en diensten	9,9	5¼	3¼
Invoer goederen en diensten	8,7	5½	3¼
Consumentenprijzen	2,3	3½	2
Werkloosheid (%)	8,3	7	7
Begrotingssaldo (% BBP)	-4,2	-3¾	-3
Staatsschuld (% BBP)	97,1	97¾	98

Bron: Reuters EcoWin, Rabobank

In de tweede helft van 2011 was de Belgische economie in een lichte recessie. Ook in 2012 zullen de effecten van de schulden crisis op de economie duidelijk zichtbaar zijn. Mede door de forse bezuinigingsopgave zal de groei van de binnenlandse bestedingen naar verwachting zeer zwak zijn. Door de beperkte binnenlandse dynamiek lijkt het vlotte herstel op de arbeidsmarkt langzaam te stagneren. Hopelijk kan de exportsector in de loop van dit jaar profiteren van een verwacht licht herstel van de wereldhandel. De recente stijging van het producentenvertrouwen biedt in dit perspectief een lichtpuntje. Verder herstel van het sentiment blijft echter in grote mate afhankelijk van de schulden crisis.

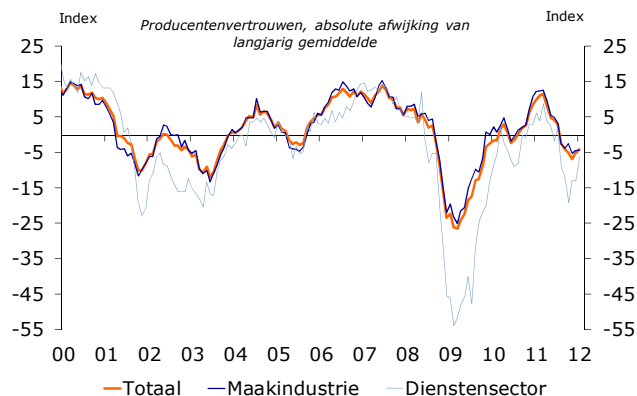
Ook in 11K4 werden rode cijfers genoteerd



Bron: Reuters EcoWin

De eerste raming van het BBP-cijfer van 11K4 laat een lichte krimp van de economie zien (-0,2% k-o-k). Vanwege de eerdere krimp in 11K3 (-0,1% k-o-k) is er sprake van een lichte recessie. Qua diepte is deze recessie onvergelijkbaar met de periode van krimp in 2008/09. De groeibijdragen van de verschillende bestedingscomponenten in 11K4 zijn nog niet bekend. In 11K3 waren met name de export en de bedrijfsinvesteringen debet aan de BBP-krimp. Ondanks een stijging van de wereldhandel (+1,1% k-o-k) daalde het uitvoervolume in 11K3 met 0,9% k-o-k. De bedrijfsinvesteringen daalden in 11K3 (-0,3% k-o-k) voor het eerst sinds het begin van 2010.

Producentenvertrouwen biedt lichtpuntje



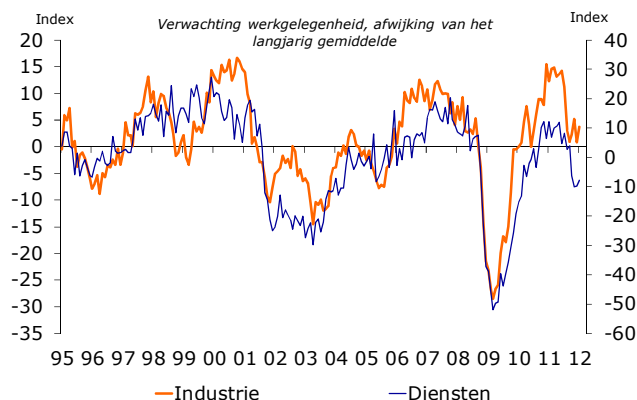
Bron: Reuters EcoWin

Onder de aanname dat de schulden crisis niet opnieuw verslechtert, verwachten wij een zeer gematigd economisch herstel in 2012. Mede door de bezuinigingsopgave zal de groei van de binnenlandse bestedingen weliswaar zeer zwak zijn. Op basis van een verwacht licht herstel van de wereldhandel, kan exportgroei het economisch herstel echter ondersteunen. Ons beeld wordt bevestigd door een voorzichtig herstel van het producentenvertrouwen. De index, die zich nog altijd onder het langjarig gemiddelde bevindt, steeg in januari voor de tweede maand op rij. Deze stijging komt overeen met een algemene lichte verbetering van het sentiment in zowel Europa als de VS.

Conjunctuurbeeld België

7 februari 2012

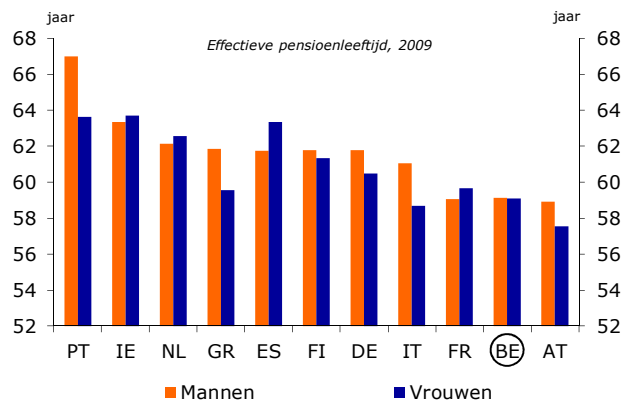
Hoe lang blijft de arbeidsmarkt verbazen?



Bron: Reuters EcoWin

Het herstel op de arbeidsmarkt in 2010 en 2011 verliep relatief vlot. Het aantal banen bevindt zich ondertussen ruim boven het pre-crisis niveau en het werkloosheidspercentage daalde van een piek van 8,5% begin 2010 naar 7,2% afgelopen december. Dit is duidelijk lager dan het eurozone gemiddelde (10,4%). Indices van de werkgelegenheidsverwachting bevinden zich in januari echter duidelijk onder het niveau van medio 2011. Bovendien kan de milde recessie van 11H2 met vertraging zichtbaar worden in de arbeidsmarkt cijfers. Op basis hiervan verwachten wij niet dat de magere economische groei dit jaar voldoende banen zal creëren om het werkloosheidspercentage verder omlaag te drukken.

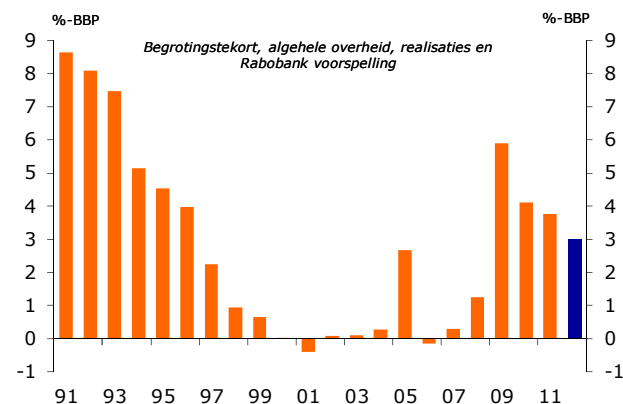
Pensioenhervorming bittere noodzaak



Bron: Reuters EcoWin

De recente staking tegen de kabinetsplannen waren met name gericht tegen de pensioenhervorming. Vanaf 2013 wordt de minumpensioenleeftijd geleidelijk opgetrokken van 60 naar 62 jaar. Ook wordt de duur van een minimumloopbaan geleidelijk verhoogd van 35 naar 40 jaar. De officiële pensioenleeftijd in België is weliswaar 65 jaar, maar vanwege de regeling tot vroegpensioen stoppen veel Belgen eerder met werken. De effectieve pensioenleeftijd (59,1 jaar) is bijzonder laag in Europees perspectief. De pensioenhervorming is noodzakelijk en gaat bovendien niet ver genoeg. Met het oog op toekomstige vergrijzing zijn verdere stappen nodig om de overheidsfinanciën houdbaar te maken.

Europa dwingt België tot extra bezuinigingen



Bron: Reuters EcoWin, Rabobank

Ondanks de forse begrotingsinspanning van de nieuwe regering (€11,3 mrd in 2012), lijken extra bezuinigingen onvermijdelijk. De Europese Commissie (EC) dreigde immers met een boete (0,2%-BBP, €700 mln) omdat het begrotingstekort bij de huidige maatregelen in 2012 waarschijnlijk boven de afgesproken 3%-BBP zou komen. De EC schatte het begrotingseffect van een aantal maatregelen lager in en vond de groeiafname (0,8%-BBP) te optimistisch. De regering van Di Rupo heeft besloten voorlopig €1,3 mrd aan overheidsuitgaven te bevriezen, wat voor de EC voldoende bleek om de boete op te schorten. Deze maand wordt besloten over extra permanente begrotingsmaatregelen.

www.rabobank.com/economie

Michiel Verduijn
Tel. 030 – 2130522
M.P.Verduijn@rn.rabobank.nl